

Blijven ademen

cees HOUDT ZIJN BUIK IN. *pauline* zegt dat hij dat beter niet kan doen. Jaap neemt meer de tijd. *pauline* ook. *gert-jan* en *richard* zijn hun tijd vooruit. **VISIONAIRS** van kwaliteit, **De eredivisie**. *pauline* mag *gert-jan* trouwens overal voor bellen. en *joop* verwacht dat we in 2009 **De Broekriem** iets strakker moeten aantrekken. als we maar geen anorexia-strategie volgen...

Tekst: Harold Joëls | Fotografie: Fairview Images

Middenin de turbulentie van de kredietcrisis ligt de Rabobank nog steeds op koers.

In samenwerking met het Contact Jonge Bedrijven Hollandse Eilanden (CJBHE) organiseerde de bank op 25 september in Theater De Stoep haar 9^e Rabo Inspiratie-seminar "Durf, leer & presenteer. Zet jezelf als ondernemer neer!" Oftewel, hogeschool-economieles van Joop Wijn, presentatietips van Pauline van Aken, een tafeldiscussie 'De Europoort draait door' met drie bevlogen regioboys en een muzikale slotact. Het werd een pittige, maar niet te versmaden klui. Met modellen, grafieken en tabellen. Over

micro en macro. En over kernbegrippen, universele waarheden, succesfactoren en uitgangspunten. Een bloemlezing.

STEMGEBRUIK

Pauline van Aken, mediatrainer en presentatie-coach 'leest' stemmen: "Door alleen al goed te luisteren naar een stem - ik ken de persoon niet en weet ook niet hoe hij of zij eruit ziet - kan ik een inschatting maken hoe iemand is, hoe iemand er ongeveer uitziet, wat diegene heeft meegemaakt en hoe degene in het leven staat. De spraak, toonhoogte, volume, ademhaling en snelheid van praten

vertellen ontzettend veel over jezelf en je gemoedstoestand. Het gros is zich daar niet van bewust."

Haar keuze om stemtherapeut te worden is eerder toeval dan wijsheid. In de toneelschool zien pa en ma Van Aken geen brood. Pauline loopt vervolgens - samen met een vriendinnetje - tegen een studie logopedie aan. 'Ook leuk!' Na haar studie begeleidt ze allereerst kleinkunstenaars, dus via een omweg toch de toneelwereld in. Maar al gauw werden dat ook onder meer radio- en tv-presentatoren en verslaggevers, acteurs, advocaten, woordvoerders uit het bedrijfs-

“VERMIJD Het stuck IN the MIDDLE.”

leven, trainers en vele anderen die belang hebben bij duidelijk presenteren en communiceren. Als presentatrice bij onder andere AT5 en SBS6 doet ze zelf ook ervaring op ‘in het veld’ en beseft ze steeds beter hoe niet alleen het verbale, maar ook non-verbale signalen bij een ander overkomen en bepalend zijn voor het al dan niet binnenkomen van de boodschap. Pauline schrijft er twee boeken over.

BUIKSPREKER

“Ken jezelf, je behoeften en je beperkingen,” vertelt ze aan de zaal, “het gaat om kracht, eigenwaarde en zelfvertrouwen. Een beperking hoeft niet negatief te zijn. Je hebt lef nodig om hulp te vragen en grenzen aan te geven, maar daardoor kun je wel je eigen paden bewandelen. Het is ook krachtig door te zeggen wat je denkt. Door goed naar jezelf en de ander te luisteren, kun je bepalen hoé je een boodschap over wilt brengen. Neem daar de tijd voor. Het heeft allemaal met tijd te maken. Tijd en willen leren. Adem is de basis. Van hoe je jezelf neerzet, maar ook van hoe je boodschap overkomt bij een ander. Dus denk om je buik Cees, laag ademen.”

EEN POPI PANEL

Pauline, met Cees Vingerling als sidekick, leidt vanavond ook de discussie van het panel bestaande uit; Jaap Smit, Gert-Jan ‘t Hart en Richard Ariëns. Drie heren die los van de organisatie waarvoor ze werken, ook zichzelf op een

bepaalde manier weten neer te zetten. Jaap, directeur van Issue Information Technology B.V., is naast ervaren ondernemer ook wereldreiziger. Als kind verhuisde hij elke paar jaar naar een ander land in Azië of Zuid-Amerika. Hij kreeg er een tikje van mee. “Vooral de zachte kwaliteiten zoals compassie, terughoudendheid en wat meer de tijd nemen voor zaken zie ik als voordelen,” zegt hij, “maar ik zie ook dat je ongeacht culturen dezelfde knoppen kunt indrukken bij mensen en die mensen op eenzelfde manier raakt.” Hij begint ook over het universele gegeven dat iedereen in een bepaalde mate auditief, visueel en kinethisch is ingesteld. “De één wat meer auditief, de ander wat meer kinethisch, weer een ander visueler. Cultuur heeft daar niets mee van doen. Als je in een speech dan bijvoorbeeld begint met ‘Leuk u weer te zien, zodat we met elkaar kunnen luisteren naar een mooi verhaal’ heb je de aandacht van iedereen. Ik achterhaal altijd wat de voorkeur is van mijn gesprekspartner en speel daar op in.”

De kernwaarden van zijn politieke partij - open, toegankelijk, zichtbaar en daadkracht - zijn Gert-Jan ‘t Hart, loco burgemeester van Spijkenisse, op het lijf geschreven. Hij kan inmiddels zijn woning behangen met z’n eigen foto, zó vaak staat hij in de plaatselijke sufferds. Hij is berucht en beroemd. Het nieuwe stadscentrum staat mede dankzij zijn ondernemende drive, daar waar het nu staat. “Het allerbelangrijkste is dat we bestuurders hebben met visie, dan 80% transpiratie en dan 20% inspiratie. Iedereen te vriend houden lukt niet. Het is de kunst om de micro te behouden en daarmee het macro belang te dienen. Als je in Rotterdam een pot hebt met 150 miljoen Euro en men kan kiezen óf een mooie brug óf vijf keer het gras in de achtertuin maaien, kiezen ze het laatste. Maar als je Rotterdammers vraagt waar ze trots op zijn is het De Erasmusbrug,” vertelt hij. “Dus voor een scheve stoeptegels mogen we je bellen?,” bindt Pauline de kat het spek om. “Jij mag me overal voor bellen,” lacht Gert-Jan die zijn image knipogend onderstreept.

Mede dankzij de inzet van eredivisie-architecten blijft Gert-Jan bouwen aan het merk ‘Spijkenisse’. Richard Ariëns, eigenaar van Ziggurat uit Heenvliet, likt er zijn vingers bij af. Hij is gek op symmetrische ontwerpen, zoals die van Rem Koolhaas, en ziet dan vooral ook kansen voor het blikerige aanzicht van de industrie. “Meer gebouwen met groen laten zien en de grijze gevels erachter,” pleit de ambitieuze

architect die graag ziet dat Maasvlakte 2 als landmark gaat dienen. “Landmarks zorgen voor ‘city en trading traffic’. Huisvesting en tijdelijke huisvesting in het gebied wordt een hot item. De Europoort verlangt een industrieel hotel. Ik wil dat graag realiseren!”

FIJNE WIJNPRESSENTATIE

Mr. Drs. Joop Wijn, directeur MKB Rabobank Nederland, staat intussen klaar om de Miljoenennota, de tendensen in de wereldeconomie en bovendien het regionale ondernemerschap tegen het licht te houden. Geen stoffige bankierstaal, maar knap over de bühne gebrachte economische en financiële wijsheden. Een mooier moment om hem erbij te hebben is er eigenlijk niet. “Banken vertrouwen elkaar niet meer. Dit heeft te maken met de economische machtsverschuivingen in de wereld, de onbetwiste nummer één in de wereld, Amerika, is zijn onbetwisheid aan het kwijtraken.” De metaforische afbeelding achter hem - waarin een snelkookpan de economie voorstelt, China, India en Rusland het vuur opstoken en Amerika de deksel in de hand probeert te houden - is treffend.

Joop neemt ons mee in een complexe wereld, een kip of ei-verhaal, waarin hij drie trends aanwijst. Olie is duurder dan ooit (zie ook het artikel ‘De verschrikkelijke sneeuwbal’ in #11 van Invité) en direct in verbinding staat met de voedselprijs - kunstmest - en energieprijs. Daarbij leeft Amerika boven zijn stand, wat effect heeft op de waarde van de dollar. En de mondiale kredietcrisis houdt aan. “Hoe het kan dat regionale hypotheekproblemen in Amerika leiden tot een mondiale crisis? Leningen tussen banken blijken zo vaak te worden opgesplitst en ondergebracht in deelstukjes bij andere banken, fondsen en kredietverstrekkers dat een deal tussen Amerikaanse hypotheekverstrekkers effect kan hebben op bank in Europa. Het is nog niet voorbij! De duur van de crisis versteekt de crisis.”

NEDERLAND EN GROOT RIJNMOND

Waar staan we dan met Nederland? “We kijken de kat uit de boom. De beste voorspelling van de aandelenkoersen, zijn de aandelenkoersen van vandaag,” waarschuwt Joop. De Miljoenennota, waaraan hij tijdens zijn ministerschap zelf vijf keer mocht meeschrijven, moeten we zien als een

soort verkoopbrochure. "Het begrotingsoverschot van 1% in 2011 dat Bos schetst, is het saldo inclusief 2,5% van het Netto Nationaal Inkomen dankzij aardgasopbrengsten. En dát is naar verwachting in 2050 op. Kortom de wereld verandert, we moeten antwoorden hebben."

Uit de regio-economische thermometer van de bank blijkt dat Groot-Rijnmond optimistisch kan zijn over de toekomst. De eerlijkheid gebied wel te zeggen dat Westvoorne, Pernis, Rozenburg, Brielle en Hellevoetsluis hierbij iets achterblijven. "De trekkracht van Rotterdam wordt groter. Bereikbaarheid en voorzieningen moeten op peil blijven om niet sluipenderwijze achteruit te pendelen. Hou de gemeente scherp om te zorgen dat je goed aangehaakt blijft. En daarbij, voer een strategie met je bedrijf om de macrotrend te verslaan. Loop een pasje harder en denk goed na over wat je

toegevoegde waarde is. In de toekomst wordt je daar zwaarder op afgerekend. Houd je kosten onder controle en je voorraad – werkkapitaalmanagement – minimaal. En wees stringenter, sneller en preciezer met debiteurenbeheer."

BEREID JE VOOR, KIES EEN STRATEGIE

Om te kunnen blijven concurreren in de wereld moeten we blijven ademen. Alleen efficiënter, met een doordachte strategie. "Maar volg nu ook weer niet in een anorexiadiet," zegt Joop die waarschuwt voor krampachtigheid. "Wees goed gepositioneerd als de economie weer aantrekt. Blijf investeren in eigen kracht en eigen vermogen en doe aan productontwikkeling en productdifferentiatie. Vermijd het 'stuck in the middle'. Ben je een specialist, zet je bedrijf dan scherp maar hoog in de markt. Laat je als starter niet afschepen, maar heb het lef een hogere prijs te vragen. Een organisatie met

wat minder onderscheidend vermogen en de focus op kwantiteit, zou ik aanraden een meer kosten gedreven strategie te volgen."

Vorbereiding dus. Op dat wat komen gaat. Jezelf leren kennen, weten wat je wil met je organisatie om te kunnen dealen met dat wat er op je af komt. "Jezelf met flair neerzetten," zoals Cees dat eerder op de avond noemde. Floortje Smit en haar twee achtergrondzangeressen, de muzikale afsluiting, doen dat uitstekend. Na drie nummers kraken de boxen nog steeds en laat ook de vijfde aangerukte noodmicrofoon het afweten. De meiden blijven lachen, dansen en zetten de mini-crisis om in een USP. De backing-meiden pakten samen één mike. Een plaatje om naar te kijken. Ik zeg, vaker doen! In barre tijden slimmer omgaan met de middelen die je hebt. Van micro(foon) macro(feest) maken.

